



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2005/2023
09.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Марија Врањеш, адвокат из ..., против туженог „Delhaize Srbija“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Милош Радојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 974/22 од 01.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 09.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 974/22 од 01.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 121/20 од 13.05.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено као незаконито решење туженог број .. којим је тужили отказан уговор о раду број .. од 01.01.2013. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилу врати на рад у складу са закљученим уговором о раду од 01.01.2013. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове поступка од 203.250,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 974/22 од 01.07.2022. године, одбијена је као неосновна жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилца је поднела одговор на ревизију тужене.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20 и 10/23), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Указивање ревидента на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, је без утицаја на одлучивање јер та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјаву у смислу одредба члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП. Нису основани ревизијски наводи туженог којима се указује да је другостепена одлука донета уз погрешну оцену изведених доказа у списима, односно да је таква одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1, у вези са чланом 8. ЗПП. Напротив, побијана одлука заснована је на чињеничном стању које је утврђено оценом доказа од стране првостепеног суда. Због наведеног битна повреда на коју се указује није могла бити учињена у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог и обављала је послове „заменик пословође I“ у малопродајном објекту бр. .. у Решењем туженог број .. од 26.08.2015. године тужили је отказан уговор о раду од 01.01.2013. године са припадајућим анексима, применом одредаба чланова 179 став 2. тачка 5. и става 3. тачка 8. Закона о раду, члана 53 став 1. тачке 1, 6, 39, 58, 61 и члана 53. става 2. тачка 4. Колективног уговора код послодавца и члана 2. став 10. Уговора о раду, а због учињених повреда радних обавеза, јер је тужила у више наврата током месеца маја и јуна 2015. године преправљала (прелепљивала) рокове трајања на артиклима, стављајући привид да предметним артиклима није истекао рок трајања, да је у истом периоду налагала запосленима да преправљају рокове трајања артикла на одељењу деликатеса, те да је у више наврата током месеца маја и јуна 2015. године викала на колегинице називајући их „будало“, „неспособном“ и да је претила да ће их „нагазити“, чиме се некоректно понела према запосленима. Доношењу оспореног решења о отказу, претходило је упозорење туженог о постојању разлога за отказ од 17.07.2015. године, на које се тужила изјаснила 24.07.2015. године и негирала изнете наводе послодавца. Након смене пословође наведеног објекта, уочено од стране непосредног руководиоца да је неко од запослених у објекту у континуитету преправљао и прелепљивао истекле рокове на производима који су затечени у продаји, а постојање таквих производа у малопродајном објекту је фотографисано и приложено списима. Тужила је негирала да је учинила радње које јој се стављају на терет, истичући да је пријавила робу на листи у којој се уписује неусловна роба, да је део робе којој је истекао рок био издвојен у једној кутији са намером да се врати произвођачу, али преко магацина или добављача, те да је та роба уведена у компјутерску евиденцију стања робе, тако да није била могућа манипулација са истом. Тужила у том периоду, када се мењао пословођа, није могла да поступа са том робом, а нови пословођа је обавестио да ће та роба да се отпише на крају месеца јер је то искључиво његова надлежност. У међувремену нови пословођа се предомислио и није хтео да уради отпис, након чега је покренут дисциплински поступак против ње, спорећи при том и садржај из службене белешке који су сачинили запослени код туженог. Изјавама саслушаних сведока, које је суд оценом доказа прихватио, негирали су да су видели тужилу да је она лично преправљала рокове трајања на одређеним спорним артиклима или посредно наредбом другим запосленима, те да се тужила према њима опходила примерено и да их у разговору није вређала или понижавала.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредаба члана 179 став 2. тачка 5. и става 3. тачка 8. Закона о раду и 191. Закона о раду, одредаба Колективног уговора код послодавца и применом правила о терету

доказивања и оценом доказа, усвојили тужбени захтев за поништај оспореног решења и реинтеграцију, налазећи да тужени није доказао да је тужила учинила повреде радне обавезе и непоштовање радне дисциплине које су јој стављене на терет у оспореном решењу да је лично прелепљивала рокове трајања на одређеној роби у малопродајном објекту или да је налагала запосленима да преправљају рокове трајања артикла на одељењу деликатеса и те да се некоректно опходила запосленима, односно да их је вређала или понижавала, а при том иако је предметни малопродајни објекат био покривен видео надзором у спорном периоду, тужени није презентирао било какав снимак, нити је доставио корије листа о пријављеној роби са истеком рока која се уводи у компјутерску евиденцију. Због тога је поништено као незаконито решење туженог од 26.08.2015. године којим је тужили отказан уговор о раду, те обавезан тужени да тужилу врати на рад.

Према члану 179. став 2. тачка 5. Закону о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/2005...95/2018), послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду. Ставом 3. тачка 8. исте одредбе наведеног закона, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Колективним уговором код послодавца предвиђено је да послодавац може да откаже запосленом уговор о раду ако изврши повреду радне обавезе из члана 53 став 1. тачка 1. (не изврши радну обавезу или несавесно, неблаговремено или немарно изврши радну обавезу), тачка 6. (злоупотреби положај или прекорачи овлашћење), тачка 39. (проузрокује одговорност послодавца за привредни преступ или прекршај, или поступи на начин којим се ствара могућност проузроковања такве одговорности), тачке 58. (ставу у промет хигијенски неисправну намерницу или намерницу којој је протекао рок), тачке 61. (ставу у промет робу без декларације, односно са нетачном декларацијом) и члана 53. става 2. тачка 4. ако запослени не поштује радну дисциплину уколико се некоректно односи према запосленима, потрошчима и трећим лицима). Чланом 2. став 10. уговора о раду, уговорен је опис послова које је обављала тужила, а између осталог, предвиђа да контролише попуњеност одељења са робом, исправност рокова, декларације и цена.

Дакле, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом ако запослени учини повреду радне обавезе или акт недисциплине, при чему је терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог на страни послодавца. Да би отказ због повреде радне обавезе био законит, потребно је да послодавац у судском поступку ради оцене законитости одлуке послодавца, докаже изнет чињенични основ у оспореном решењу на коме се заснива кривица запосленог за учињену повреду радне обавезе, односно у погледу акта недисциплине, свест о понашању супротно актима послодавца или стандарду понашања, јер она представља основ његове одговорности.

У конкретном случају, тужени је побијаним решењем, отказао уговор о раду тужили због наведених повреда радних обавеза и непоштовања радне дисциплине. Решење о отказу уговора о раду, у битном, засновано је на чињеничној тврдњи да је тужила у више наврата током месеца маја и јуна 2015. године преправљала (прелепљивала) рокове трајања на артиклима, стављајући привид да предметним

артиклима није истекао рок трајања, да је у истом периоду налагала запосленима да преправљају рокове трајања артикла на одељењу деликатеса, те да је у више наврата током месеца маја и јуна 2015. године некоректно понашала према запосленима. Након изведених доказа саслушањем тужиље као странке у поступку, писаних изјава запослених датих у поступку који је спровео послодавац и саслушањем сведока, који су потврдили да се тужила није понашала на описан начин у оспореном решењу и с тим у вези негирајући да су непосредо видели да је тужила лично преправљала рокове трајања спорне робе, нити имају сазнања од других запослених да је у томе учествовала и да се тужила према њима опходила примерено и да их у разговору није вређала или понижавала, нижестепени судови су закључили оценом доказа изведених у поступку и применом правила о терету доказивања, да наведене чињеничне тврдње туженог из отказног решења нису поткрепљене доказима, те стога употребљени отказни разлози нису остварени.

Скривљена повреда радне обавезе као отказни разлог подразумева да је послодавац доказао да је на начин и у време наведено решењем о отказу, запослени предузео противправне радње утврђене општим актом или уговором о раду, те да није поштовао радни дисциплину, а што је у овом случају изостало, због чега нису испуњени законски услови за престанак радног односа тужиље, при том имајући у виду да је у оспореном решењу уопштено наведен начин извршеног акта недисциплине, без конкретизације према којим запосленима и на који начин.

Врховни суд указује да су наведене чињенице, у погледу које је тужени сносио терет доказивања, могле бити утврђене и другим доказним средствима које су туженом биле на располагању, на које је тужила у току поступка указивала у погледу копије листе о пријављивању робе са истеклим роком трајања, извода из компјутерске евиденције које тужени није доставио, али и другим доказима. Како, у конкретном случају, није утврђена кривица тужиље да је учинила повреде радне обавезе које су јој стављене на терет, као битан елемент за њену одговорност, нити је доказано да је исказала акт недисциплине, то супротно наводима ревизије, правилна је одлука нижестепених судова о основаности захтева тужиље за поништај отказа уговора о раду. Из изнетих разлога се неосновано у ревизији истиче да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Наводима туженог у ревизији да су погрешно оцењени изведени докази (искази сведока и изјава тужиље), се уствари оспорава утврђено чињенично стање, што не представља дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Имајући у виду да је оспорено решење незаконито, то је у смислу одредбе члана 191. став 1. Закона о раду, правилно усвојен и захтев тужиље за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер тог захтева.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**